

המאבק בין דויד בן-גוריון לבין משה שרת יתחדש בקרוב. הזירה: ועידת מפא"י הקרובה, שלקראתה החל שרת מארגן סביבו סיעה חזקה, אליה הצטרפו עד כה: מזכיר מפא"י רפאל בם, ח"כים עמי אסף, עקיבא גוברין, ישראל גורי הרצל ברנר, בבה איזנסון ועורך דבר חיים שורר.

שרת מקווה לכבוש לעצמו שטח שלטון נרחב בתוך מפא"י, בטיסתה של שמירה על אופיה הדימוקראטי של המפלגה.

● בד בכר עם זאת, יוגברו מאמצי ההשתלמות של קבוצת נערי-כנ"י על העניינים:

ייעשה ניסיון נמרץ להחזיר את ח"כ אחד אבריאל לועדת החוץ והבטחון של הכנסת, מקום המגיע, לכל הודעת, לשרת. השפלה נוספת זו של שרת מטרתה להוכיח כי כוחו חוסל לחלוטין.

יוסף אלמוגי מתגנב יותר ויותר ככוח עצמאי. באסיפה סודית בחיפה מתח ביקורת חריפה על הנהגת מפא"י, הציג את עצמו כלוחם עבור זכויות הפועלים במפלגה. על רקע זה, יתכן כי אלמוגי ישיבת את מפעל אתא כהפגנת כוחו. על אף הכחשותיו, משתדל אלמוגי להפוך מזכיר מפא"י.

● לעומת זאת, לא ישתתף בוועידת מפא"י אליעזר ליבנה, ח"כ מפא"י לשעבר. בצורה זו יבקש להפגין את פרישתו המחולטת מהמפלגה.

● ימיו מתייחזות קשים צפויים למפא"י, עוד לפני התכנס

הוועידה. הרקע: חילוקי הדעות בין השרים אשכול וספיר מצד אחד לבין חברי מפא"י בועדה המרכזת של הסתדרות. תגרום לחילוקי הדעות, תביעה תקיפה של נציגי מפא"י בהס' תדרות להמשיך את השלטון תוספות היוקר כרגיל, בה בשעה ששני השרים דורשים להקפיא כל עליה נוספת בשכר.

על רקע זה צפויה גם אווירת-משבר בקואליציה המחשלתית. במקרה זה, תת' פלג המחשלה לשניים: מפא"י דתיים מול מפא"י אחרות-עבודה. בעוד מפא"י וה' דתיים יקבלו את תוכנית אשכול-ספיר להקפאת השכר, ידרשו שרי השמאל לנקוט צעדים דרסטיים, דווקא נגד

הסקטור הפרטי, עלידי הורדת מחירים והקטנת מתח הרווחים.

● אל תצפה לרפורמה קרובה

של מסי-הכנסה. כל השמועות ש' הוחזרו לאחרונה לעתונות בענין זה נועדו בעיקר להרים את מוראל משלם המיסים, שנפגע קשה אחרי פרשת המשנה האסתטי.

● ישראל עשויה להכריז בי

ימים הקרובים על עמדתה בשאלת המאורעות בממלכת ירדן. בהכרזה זו תבהיר ישראל כי כל

עוד תישמר עצמאותה של הירדן, אפילו בגבולותיה הנוכחיים, תימנע מכל הת' ערבות או פגיעה בירדן. אולם אם יחולו שינויים במצבה של המדינה השכנה, כתוצאה מפגיעה מצרית או עיראקית, לא תשב ישראל בחיבוק ידיים.

● הודעה ישראלית אחרת

תתייחס להסגר המצרי על תעלת סואץ. בהודעה תזהיר ישראל כי היא רואה בהסגר זה הפרה חמורה ביותר של הסכם שביתת-הנשק והחלטת אום על חופש השייט בתעלה.

● למרות הודעתה הסופית כי לא תספק נשק לישראל,

ישתפרו יחסיה של ארצות-הברית עם ישראל. התוצאות הראשונות: הגדלת המענק הכספי לישראל, הודעה רשמית כי ארצות-הברית תתנגד לתכניות השלום במרחב על חשבון קיצוצים בשטח ישראל.

● השתפרות ניכרת תחול גם ביחסי ישראל-בריית-המועצות.

השטח: מסחר. משלחות מסחריות של ישראל ושל ברית-המועצות יערכו בימים הקרובים חילופי ביקורים הדדיים, לשם בירור האפשרויות להרחבת הסחר בין שתי המדינות.

● לעומת זאת, יתערפלו יחסי ישראל-צרפת.

כמה מנהיגים צרפתיים רמזו בגלוי כי ארצם תהיה מוכנה להקריב את יחסיה עם ישראל, על חשבון חידוש הידידות עם העולם הערבי.

● פעולת הציונים-המללויים בקרב ערביי ישראל תגיע

בקרב לממדים גדולים יותר. אחרי שנתמנה אדם מיוחד, איש זכרון יעקב כמנהל מיבצע זה, הוקצב גם תקציב גדול לפעולה.

התפתחות ציונית-כללית אחרת: גוברת במפלגה התנועה לאיחוד עם חרות. באסיפה סגורה של נציגי הגופים הכלכליים בשבוע שעבר, עמד פרץ ברנשטיין סול לחץ קשה, הוכרח להבטיח כי מאמצי האיחוד יימשכו וכי המפלגה לא

תיכנס לשום קואליציה ממשלתית שאינה כרוכה בשינוי המסטר.

קדבר לא ימנע, כנראה, את השתתפות מנהיגי הצ"כ בסימפוזיון על עניינים כלכליים עם בנייני בשיחות אלה יציע ראש הממשלה שביתת-נשק כלכלית ועיבוד תוכנית מסותפת בין שני הסקטורים.

העם

החלל הריק

הטבע שונא חלל ריק. השבוע נשבה במרחב רוח-פרצים אדירה שנגרמה על-ידי חלל ריק כזה: ממלכת ה' ירדן, יצור מלאכותי שנראה השבוע קרוב להתמוטטות סופית. ישראל הודיעה על ריכוזי צבא מצרי. ירדן הודיעה על ריכוזי צבא עיראקי. כל הערבים יחד הודיעו על ריכוזי צבא יש' ראלי. בעולם כולו נדלק האור האדום: סכנה!

נחיתה בעקבה. מעבר למסך השמור עות וההכחשות הווקרה בעיה לאומית מי מדרגה ראשונה: מה יקרה אם תתפרק מ' מלכת חוסיין? אפשר היה לצפות כי מצרים תנצל את ההזדמנות, תנחית את גדודיה בחוף עקבה, תהפוך את ירדן לממלכת-יבובת פלסטינאית, אולי בהנהגת המופתי. במקרה זה היתה ירדן הופכת לחלק מן הפדרציה המצרית-

חכי"ם אלמוגי, אבריאל ופולה בן-גוריון

משלטים נוספים לבג"צים

סורית, המתכוננת עתה להתאחד רשמית. התוצאה: גבול אחד ומאוחד יתמשך מן ועד נחל עזר. מאחוריו יעמוד צבא אחד ויחיד, כסוף לסיקוד אחיד, שיהיה חופשי לבחור בעת מלחמה בעשרות צירי פלישה גזחים לתוך ישראל.

פלישה לירדן. היתה זאת סכנה גור' ראה. מה היה על ישראל לעשות? לפחות איש אחד העז' לגלות בפומבי דעה השוררת בחוגים רחבים: על ישראל להקדים מכה למכה. הציג ח"כ אחדות ה' עבודה גבה-המצח, יגאל אלון, למעשה: על ישראל לפלוש לירדן ברגע שזו תתפרק, לכבוש את כל א"י המערבית, להציב גבול חדש על הירדן.

היתה זאת הצעה מסתה. אולם ככל הצעה כזו היתה קצרת רואי. פלישה ישראלית מוצלחת היתה מוסיפה מליון איש למחנה הפליטי ערב, הרמת לעזעזע אדיר במרחב הערבי. כזעזע זה היה גמאל עבדל אל-נאצר משתלט בנקל על כל המרחב ממוסול ועד אסואן.

הגבול החדש שהיה נוצר בצורה זו היה הופך חזית מלחמה מאחוריה יעמוד צבא מאוחד של כל מדינות ערב, שישלול כמה חטיבות של פליטים פלשתינאים, בהנהגת חאגי אמין אל-חוסייני. סיכוי השלום היה נעלם לעולם ועד, הסי' בוב השלישי היה הופך לתדאות מוחלטת. יחסי הכוחות היו משתנים תוך זמן קצר

באופן מכריע לרעת ישראל, שתהיה מבור' דדת בעולם.

מצרים בירושלים. היתה קיימת גם אפשרות שניה. היא נדונה בחוגים קטנים, לא זכתה למסרסום. היא לא היתה פופול' רית. אחד ההוגים בה היה רוטסום בסטוני, חבר הכנסת לשעבר של מפ"ם.

ערביי פלסטין הם עם ככל שאר עמי ערב. יש להם גאווה לאומית ושיאיה לאור' מית, אף שנפגעה קשה עקב מלחמת תשי"ח ותוצאותיה. הם מתקוממים נגד השיעבוד הירדני, והם עשויים להתקימם מחר נגד ה' שיעבוד המצרי, אפילו אם יבוא בדמותו המזוקנת של המופתי הירושלמי.

לוי ידעה ישראל למצוא את הדרך אל ליבם של ערביים אלה, באמצעות ערביי ישראל, היתה יכולה לעזור לגיבוש תנועת השיחרור של פלסטין החופשית, לשבירת ממלכת הירדן ולהתחזקת מדינה ערבית פל' סטינית עצמאית. מדינה כזאת, בלתי תלויה במצרים ובסוריה, יכלה להסיר את הלחץ מן הגבול הארוך ביותר של ישראל.

בידי ישראל כל האמצעים למיבצע נועז כזה. אולם היה חסר לה העיקר: הנכונות לצאת לדרך חדשה של מדיניות עצמאית, חופשית מהשיגרה רבת הכשלונות של ה' דור האחרון. גם בצמרת ישראל קיים חלל ריק — חלל ריק ממשכה חדשה.

לכן היו קיימים השבוע כל הסיכויים כי החלל הריק של ירדן יתמלא באויר מצרי לחוק, וכי חיילי עבד אל נאצר ישכנו ב' קרוב במרחק של קילומטר אחד מבנין ה' כנסת בירושלים.

ציונות

התן האילל

בימים הטובים, שנים רבות לפני תקופת המשגים האסתיטיים, ניהל לוי אשכול משא ומתן עם השייך של אדמות החולה על רכישת קרקעותיו. באמצע המשא-המתן פי' רסם עתון קְוּנִי באמריקה על כך, סיכן בואת את פל העניין. חוגי המופתי תבעו מיד מן השייך להפסיק במעשה הבגידה. אמר השייך ללוי אשכול: „אתם דומים לתן. במקום להתגנב בשקט לכרם ולאכול את הענבים, מילל התן עוד לפני שהוא מגיע לכרם. הוא מעיר את השומר. קרן ההצלה. לפני שבוע פורסמה ב' ישראל ידיעה מפוצצת. פילים בן (וישנאי בטק), כתב מעריב, שיגר מאירופה כתבה סנסציונית בה הודיע כי ממשלת פולין עז' מדת להתיר עליה המונית.

הידיעה גרמה לסיבוך בינלאומי. דוברים פולניים בוארשה ובתל אביב הכחישו מיד את התועבה הציונית, אישרו רק שישנאן הקלות מסוימות לעולים אינדיבידואליים. לא תהיה שום עליה המונית.

מדוע יילל התן לפני שהגיע לכרם? הפעם היתה לכך סיבה הגיונית: ד"ר נחום גול' דמן עצמו דאג לכך. הגושי הציוני הבין שהספקת העליה ממארוקו עלולה לפגוע במלאכת המגביות באמריקה. כשאין את מי להציל, קשה לדרוש תרומות להצלה. אר' לם המוני התורמים בברוקלין, שרובם מ' מוצא פולני, היו נזעקים בהתלהבות לה' ציל את אחיהם מפולין האדומה.

הצלת הקרן. אותו רקע מצוין גם את הידיעות החוזרות ונשנות כאילו תבוא בכל זאת עליה המונית ממארוקו. גם שם יילל התן מוקדם מדי.

יתכן כי העליה המונית משם היתה יכולה לצאת לפועל, לולא הפרסומת ה' ציונית האדירה, שנועדה להרים את קרן המגביות ואת מגביות הקרנות. ההמולה עוררה את תשומת לבם של קאהירי. שר' שה לסגור את הברז. הברז נסגר. במקום סילון טיפסו ממנו טיפות.

השבוע שוב ניסו כמה כתבים ציוניים להשיך שמועות על חידוש העליה המונית ממארוקו. לא היה להן שתר. תחת זאת התכוננה מארוקו לקבל פני אורח חשוב: חאגי אמין אל-חוסייני, האישי שניצח על רצח ששה מליוני יהודים באירופה.

הממשל הצבאי

ליה בגבול לבנון

לפני שש שנים עבר גבר ערבי בחשכת לילה את הגבול מהלבנון לישראל. כשהוא רכוב על סוס. מקבלו פגיו הכירו היטב את בעל השפם השחור הקצוץ והקומה ה' נמוכה המוצקה. נימר אפנדי אלי-האראי, ל' שעבר מפסק הארגון הצבאי נג'אדה, עבר לישראל. בחודש שעבר, הצע נער' שחרחר בחשכת